Ч. 213 (11.181). Львів, субота 24. вересня 1927. Poczłowa opłała zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Параван.

Львів, 23. вересня 1927.

Недавно скликаний на надзвичайну сесію сойм знову пущено на одномісячні ферії з волі президента держави. І то саме перед кінцем каденції, коли польський парлямент за всяку ціну хотів виявити свою працездатність. Перший боєвий клич, перше піднесення пястука проти „уповновласненого" уряду, і сойм безапеляційно найшовся за дверми сойму.

Вся польська преса: соймова й урядова широко коментує останню подію на варшавському грунті. Опозиційно-соймова преса дорікає, урядова кидає громи на сойм. А уряд? Уряд — як звичайно — мовчить, в чотирьох стінах снуючи свої пляни і в кулак сміючись з роздратованих соймодержавців.

Чи через відложення надзвичайної соймової сесії змінилося положення? Безумовно ні! Положення тепер в загальному те саме, що було й перед скликанням надзвичайної сесії; можна навіть сказати, що воно ще більше вияснилося, опреділилося в напрямі безкомпромісовости, в напрямі збільшення боротьби між двома таборами: урядом і соймом. Тільки більшість ресурсів у тій боротьбі є на боці уряду. Сойм, який нібито стоїть на сторожі конституції, сам поставив себе в крайно безвихідне становище, санкціонуючи травневий переворот 1926 року і наділюючи побідну сторону спеціяльними повновластями. Тим чином сойм звязав собі руки, а уряд не залишив ніякої нагоди, щоби тугіше придавити самообезправнений сойм.

Даючи конституційну санкцію противконституційному актові, сойм звів себе зі становища повноправної законодатної установи на становище безголосого підголоска екзекутивної влади. Він не лише дозволив на своє упокорення, але й сам упокорився перед силою аж до самозаперечення. Таким чином сойм викреслив себе зі спису живих, став живим трупом, параваном фактичної диктатури теперішніх можновладців. Цю свою ролю паравана сповнював він самовідречено на протязі повного року в надії, що тим чином заслужить собі толеранцію і ласку уряду.

Виринає питання: який мотив мав рішаючий вплив на таку поведінку сойму, себ-то на його більшість? Соймова більшість, яка передтим диктувала в соймі і поза соймом в неменшому обємі, як теперішні потравневі державці, мала одну головну мету: забезпечити собі панування в будуччині. Віддаючи „кесарево кесареві", махнувши рукою на можливість тепер привернути собі втрачені позиції, соймова більшість причаїлася, зробилася маленькою, вбрала на себе шапку-невидимку, щоби зявитися у відповідній хвилі і за „лотульність" предложити до заплати рахунок на будуче беззастережне панування. Основою того панування має бути ухвалення „компромісового" самоврядного законодавства, а особливо зміна виборчої ординації до сойму в напрямі ліквідації представництва непольських народів і забезпечення „народового" характеру сучасної Польщі.

Рабська поведінка соймової більшости, яка ані разу не здобулася на мужній виступ, яка не витягнула консеквенцій з обидливого трактування її екзекутивою, мала ще одну мету: віддискати втрачене значіння в громадянстві. Та екзекутивна влада, ставши раз на становищі боротьби зі соймодержавством, поневіряння сойму, вдержування його виключно в характері паравану, не дала змоги свому противникові прийти до себе.

Одначе в надії, що вальори відсутного в суспільному житті сойму піднеслися в громадянстві, соймова більшість заризикувала домагання скликати надзвичайну соймову сесію. Тут постановлено виступити вже не в ролі паравану, тільки самостійного чинника. Це вже була невідклична конечність з огляду на недалекий кінець каденції. Соймова більшість рішилася на акт розпуки в пересвідченні, що або їй вдасться перевести зміну виборчої ординації по лінії власних задушевних бажань, або щонайменше виступами проти диктатури уряду здобути відповідний капітал на недалеку виборчу кампанію. Крім інтерпеляцій і внесень, що посипалися проти поодиноких міністрів, соймова правиця розглядала три можливости протиправительственної демонстрації: відкликання даних урядові повновластей, висловлення йому недовіря і вкінці поставлення його на лаві обвинувачених. Не малу ролю грала тут і справа саморозвязання сойму.

Та заки розвинулася акція сойму під диріґентурою народової демократії, уряд перервав її зразу, відложивши соймову сесію на 30 днів.

Ось так знову упокорено сойм, не випускаючи його з ролі паравану. Справді, становище польського сойму є пожаління гідне. Вдержується його при житті безвольного, осміщеного, зіпхнутого в сліпий кут всупереч усяким правам льоґіки. Не має він найменшого впливу на біжучу політику держави, ані спромоги праці поза тав. державними конечностями, одначе й там його роля є більше дорадного, як рішаючого характеру.

Сойм привязано до тріюмфального воза травневих політиків як бранця, на якого, колись всемогучого, всі показують пальцями. Чи це дидактичний засіб для створення психольоґічного моменту до проголошення явної диктатури, чи може уряд не вважає теперішнього моменту підхожим для переведення виборчої кампанії і тому держить трупа, від якого віє розкладом?

Таємні є шляхи урядової політики. Ясно, що теперішній уряд не думає уступити перед соймом ані тепер, ані в будуччині. Сумнівним є теж проголошення диктатури в недалекій будуччині з огляду на заграницю, справу американської позички і т. і. Нові вибори до сойму певні, тільки ніхто — очевидно, поза урядом — не знає їх речинця. Уряд сподіється, що вислід виборів буде для нього тим корисніший, чим пізніше це станеться. І тому держить на марах сповитий у летаргу сойм, не жаліючи йому нових штурханців, скоро тільки той захоче промовити своє слово. Зновуж сойм не має ні охоти, ні сили з гідністю покінчити зі собою. Єдиним виходом, як це ми вже нераз зазначували, булоб демонстративне зложення мандатів соймовою більшістю. Це одно моглоб перервати ту непочесну забаву, яка тепер ведеться між соймом й урядом, та приспішити розвязку або шляхом нових виборів або проголошенням явної диктатури. Тим способом була би хоч частинно вратована сама ідея парляментаризму. Але такий крок вимагає мужности і гідности, а її не має теперішня соймова більшість, і тому проти своєї волі виконує декоративну ролю паравану дійсної диктатури.

За права української мови.

Інтерпеляція посла Хруцького і тов. з Українського Клюбу в соймі до голови Ради Міністрів, Міністра внутрішніх справ, Міністра скарбу і Міністра справедливости в справі наміреного безприкладного нарушування прав української мови в українських економічних установах.

В останньому часі оголошено в щоденній пресі урядовий проект розпорядку президента Річипосполитої польської про „примус ведення торговельних книг купцями". Проект цей постановляє між іншим, що акційні спілки, командитово-акційні, спілки з обмеженою порукою і кооперативи мають вести книговодство в польській мові. Постанова ця міститься в 2 уступі другого параґрафу названого проекту, вимірена вона в есенціональну умовину істнування українських економічних установ і стала джерелом справедливого зденервування серед загалу українського населення.

Причини такого поважного занепокоєння слідуючі:

Ще перед введенням у життя міжнародніх трактатів і конституції Польщі, забезпечуючих національним меншостям право вживання рідної мови в прилюдних і приватних зносинах, українська кооперація користувалася довше як пів віку природним її правом книговодства в рідній мові, т. є. українській. Ані австрійському урядові, ані навіть царському не впало на думку позбавляти українську кооперацію того права. Щойно тепер, як інформує преса, намірено скасувати це засадниче і природне право українського народу. Ніяк не можна зрозуміти, як автори того проекту можуть погодити цей проект з постановами про права національних меншостей і з відповідними приписами польського публичного і міжнароднього права.

Нема ніякого сумніву, що торговельні книжки кожного підприємства належать до його внутрішньої правильної організації і мають виключно приватний характер. Купецьке книговодство належить до приватних торговельних зносин. В арт. 7. трактату між головними державами, союзними і заприязненими а Польщею з дня 28. червня 1919 р. (Дн. Законів ч. 110. поз. 728 з 1920 р.) постановлено, що „не буде видаватися ніяких обмежень свобідного вживання громадянами якоїнебудь мови в приватних і торговельних зносинах". З тої причини намірений припис, забороняючий вести книговодство торгуючих в їхній мові, не повинен найти місця в польському законодавстві.

Названа теза версальського трактату має свій вислів частинно в 110. арт. конституції Польщі, який, забезпечуючи національним меншостям право заснування і ведення своїм власним коштом суспільних установ, отже і кооператив, разом з тим ґарантує в них свобідне уживання своєї мови. Не дасться заперечити, що кооператива національної меншости є суспільною установою, заснованою і утримуваною власним коштом тієї меншости, а з тої причини не може звичайний закон або розпорядок, не впадаючи в суперечність із 110. арт. конституції, заборонити меншости вживання рідної мови в письмі та слові у внутрішних взаємних кооперативи, до яких належить і купецьке книговодство кооперативи.

Навіть польський закон про мову з 31. липня 1924 р. не накидає національним меншостям обовязку вживання польської мови у внутрішних зносинах приватного підприємства. Обговорюваний проект іде таким чином ще далі в обмежуванні мовних прав національних меншостей, творячи таким чином дорогою розпорядку корректуру на гірше досі обовязуючого закону про мову. А це є прямо недопустиме, бо противиться також виразній постанові арт. 2. закону про уповноваження президента Річипосполитої з дня 2. серпня 1926 р. ч. 78. позиція 443.

Тисячі українських кооператив і спілок ріжного типу та міліони членів тих установ вважають подібний проект не без рації замахом на власне істнування. Переважну часть тих установ ведуть люди, що не знають польської мови ні в письмі ні в слові; а члени не знаючі польської мови булиб таким чином позбавлені права, і то найосновнішого права, яке їм прислугує, а саме, права належної контролі книг дотичної установи. Наслідком того вимога ведення книговодства польською мовою в українських кооперативних установах не лише довелаб до замкнення вже істнуючих установ, але вбилаб саму кооперативну ідею. Самозрозуміло також, що цілий ряд урядників і бухгальтерів, вправлених у веденні книговодства лише в рідній мові українській не був би у спроможности сповняти своїх обовязків. Ці останні, позбавлені можности працювати в державних урядах і польських установах, а тепер також позбавлені варстату праці наслідком того проекту й у власних установах помножать разом зі своїми родинами вже й так численні ряди безробітних і невдоволених.

Зі змісту обговорюваного проекту недвозначно випливає, що наміром авторів того проекту є не тільки знищення кооператив і акційних спілок, але також знищення життєвої екзистенції широких мас українських урядників, не знаючих польської мови.

Таким чином урядовий проект розпорядку президента Річипосполитої про мову, якою треба вести книги, криє в собі з одного боку грізну небезпеку для істнування численних економічних установ і кооператив національних меншостей, особливож українських, а з другого боку є замахом на добре набуте право і на природне право до життя українського народу. Протестуючи

проти такого наміру, підписані питають:

1) Чи міністрам відомі ті факти?; 2) чи міністри зволять заряднти, щоби вистований і обговорюваний проєкт розпорядку президента Річипосполитої про примус ведення торговельних книг пофнути та недопустити до того, щоби він в теперішній редакції ввійшов як обовязуючий у життя. — Варшава, 10. вересня 1927. Підписи.

Неприємна справа.

Афера загину ген. Загурського.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 18. вересня 1927.

Є у Польщі багато (ой, як багато!) неприємних справ, але ця, про яку тут мова, належить до тих із найнеприємніших. „Вітлявою" назвав її тиждень тому „Курєр Польскі", та ще й „замотаною" і „прикрою", але всі ті прикметникові придатки в нашим включно — це залебі найделікатніші вислови на окреслення того, що цілком справедливо можна би окреслити де-де менше делікатно. Така вона чи інша, характеризована з жалем, злістю й обуренням чи легковаженням та погордою, все одно факт є фактом, що є вона нині в Польщі найгоспілішою справою; що від кількох тижнів тримає вона у неослабленому заінтересованні варшавську вулицю (яка — до речі кажучи — взагалі дуже рідко чимнебудь запікавлюється); що, в тому чи іншому напрямку, хвилює різні й найширші кола польського громадянства; що причинилася вона до різкого поділу варшавських газет на два табори, незалежно від освітлення, уперто від тижнів на сторінках усіх польських ґазет утримується і що розпутала на них взаємну нагінку до небувалих досіль розмірів; що врешті — правильно чи неправильно — набрала вона суто політичного характеру і в цьому характері починає впливати на хід внутрішньо-політичних подій справжнього суттєвого значіння (настрій, преса, сойм), ба, ставати причиною міжнародніх конфліктів (конфлікт з Данцігом на тлі внеможливленої ревізії на Вестерплятте). Колиж візьмемо під увагу, що всетаки нині не видко ще кінця краю цій загадковій афері і що все ще вона відкриває поле для усяких найдальше їдучих гіпотез, то не є виключений також такий оборот справи, який міг би мати важенні наслідки внутрі і назовні держави.

Після 15-ти місячного побуту в антокольській слідчій вязниці, привезено ген. Загурського під військовою ескортою із Вильна до Варшави, де він мав протягом трьох днів стати до рапорту перед військовим міністром. Це було 6. серпня ц. р. Від того дня він щез, — щез, як камінь у воду канув. 12-го серпня появився урядовий комунікат, у якому сказано, що „на основі зібраних досіль матеріялів могла військова прокуратура набрати достаточного підозріння, що ген. Загурський свідомо скрив місце свого теперішнього побуту". Одночасно комунікат заявляв, що місце побуту ген. З. і його доля „досіль військовій владі незнані" та що зарядженo слідство з метою відшукання місця побуту генерала. Це був перший — і єдиний досіль урядовий комунікат. Слідство чи пак розшуки зосередковані в руках шефа військової жандармерії полк. Пйонтковського і слідчого судді майора Мазуркевіча. Оба вони мовчать, на настирливі домагання нового комунікату заявляють, що голошення урядових комунікатів не їхнє діло, лише „начальства", а „начальство" мовчить ще більш уперто; бо вони, слідчі органи, напастовані раз-у-раз невмолимими інтервюверами, час від часу заперечують бодай якійсь новій сплетні та заповідають — виточення судової справи таким і таким часописам за один із параграфів II. частини („Про деякі провини у змісті друку") декрету „про пресове право" або декрету „про ширення неправдивих відомостей і про зневаги". Родиться на ґрунті повного незнання якихнебудь конкретних подробиць силенна-сила найбільш фантастичних, найбільш взаємно суперечних сплетень і кружляє між спрагненим сензації, розцікавленим тайною варшавським людом. Виловлюють із цих сплетень що ймовірніше й меншій котують у газетах — і сиплються, як із рогу обильности, конфіскати за конфіскатами „за свідоме ширення неправдивої або перекрученої відомости, яка може заподіяти шкоду державі або викликати публичний неспокій, хоч би цю відомість подавано як поголоску".

(Докінчення буде.)

Ратункова акція.

З діяльности Українського Центрального Комітету.

(Комунікат).

На численні запити в краю, що робити зі зібраними дарами, повідомляємо, що громадські українські комітети, кооперативи чи інші установи, які зібрали дари для жертв повені в натураліях, мають переслати зібрані дари негайно до Повітових Українських Комітетів. Повітові Комітети негайно повідомлять Український Центральний Комітет про стан зібраних датків і дарів, і тоді дістануть доручення, куди мають їх вислати.

Після одержання від Українського Центрального Комітету адреси висилки, Повітові Комітети постараються в старостствах про засвідчення на безплатний перевіз залізницями. Староства обовязані видавати такі засвідчення на основі обіжника міністерства вн. справ ч. 15-6 27. р. II. с. Для одержання засвідчення слід подати кількість і якість посилки (поживи, насіння, одіжі й ін.), адресу відбираючої посилку орґанізації та відбірну залізничу стацію. Засвідчення до місцевостей, що не потерпіли, не будуть видавані. Грошеві посилки просимо слати до „Центробанку" Львів, Ринок ч. 10.

Повітові Комітети пошкодованих повітів негайно перешлють Центральному Комітетові викази шкід в їхніх округах та подадуть громади, які потребують негайної допомоги і висоту цеї допомоги.

Для усунення всяких непорозумінь подаємо до відома, що Український Центральний Комітет допомоги жертвам повені є аполітичною та безпартійною організацією, яка має лише одну мету: нести поміч нещасним. Свою допомогову акцію Український Центральний Комітет веде самостійно та зовсім незалежно від урядових воєвідських комітетів, дарма, що для кращого переведення свойого завдання навязав зносини з урядовими воєвідськими комітетами, в яких зосередковується допомогова акція держави та публичних установ. Через свою участь в тих воєвідських комітетах Український Центральний Комітет матиме змогу впливати якслід на доцільність розділу державних підмог та інших дарів, будучи одночасно зовсім свобідним, як щодо збірок так і щодо розділу дарів, зібраних українськими комітетами допомоги.

Тому вcase взиваємо українські комітети, що потворилися в повітах чи в громадах, щоби придержувалися тих самих правил у своїх зносинах з урядовими старостинськими комітетами. Представники наших Повітових Комітетів, нашого духовенства та наших повітових господарських і кредитових установ повинні вступати в члени старостинських комітетів та брати участь у розділі державних підмог і дарів публичних установ, однак рівночасно приступити до зорганізування в своїх округах якнайширшої допомогової акції від українського громадянства у власному заряді.

Щоби не було подвійних розділів в одних місцевостях на шкоду других — Українські Повітові Комітети повинні повідомляти старостинські комітети про довершене розділення підмог.

Там де комітетів ще нема, треба негайно завязати. Кожний день проволоки — це великий гріх.

Український Центральний Комітет закликає ціле українське громадянство спішити з допомогою та недопустити, щоби наші нещасні брати терпіли нужду, голод і холод.

Український Центральний Комітет допомоги жертвам повені:

Володимир Децикевич, голова. **М. Творидло**, секретар.

Загально-громадянський характер Українського Центрального Комітету.

Від гол. секретаря Українського Національно-Демократичного Обєднання одержали ми до поміщення таке письмо:

Повідомляю, що я зголосив своє виступлення з Українського Центрального Комітету допомоги жертвам повені (ширшого), куди входив я як представник Українського Національно-Демократичного Обєднання. Виступаю з Комітету тільки тому, щоб підкреслити неполітичний, загально-громадянський характер Комітету, що складається з представників усіх найважніших українських центральних установ.

Одночасно зазначую, що через те Українське Нац.-Дем. Обєднання не відтягається від допомогової акції, навпаки, Управа Обєднання доручила своїм членам всіми силами підтримувати допомогову акцію і брати якнайживішу участь у самостійній ратунковій акції під проводом Українського Центрального Комітету допомоги жертвам повені у Львові.

Володимир Целевич.

Розбудова допомогової акції.

Дальші Повітові Комітети допомоги повстали: в Підгайцях (Комітет надіслав грошеву збірку до Центро Банку в сумі 965·92 зол.), в Самборі (скликано заходамми філії „Сільського Господаря" конституючі збори на 26. ц. м.), в Золочеві (голова о. шамбелян Ст. Юрик, секретар В. Заяць), в Теребовлі (голова о. Ст. Мохнацький, секретар М. Кобильняк; окремо вибрано комітет допомоги на місто Теребовлю), в Городенці (голова д-р Т. Окуневський) і в Чорткові (голова д-р А. Горбачевський, секретар д-р П. Вересюк).

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вкладову книжочку ч. 8.165 Центро-Банку, Львів, Ринок ч. 10, зложили дальше:

Іван Раставецький, нотар Львів 50 зол., Стефан Раставецький, субст. нотар. Львів 10 зол., Стефанія Кульчицька, Львів 10 зол., Стефан Скоробогатий Львів 5 зол., Юліян Маринович Селиска 50 зол., Українська Торговля, Рава Руська 50 зол., Василь Ґресяк Львів 20 зол., Михайло Стефанівський Львів 15 зол., Іван Чорній Львів 15 зол., Іван Кузьмич Львів 20 зол., Іван Вовк Львів 5 зол., Семен Щитинський Львів 5 зол., Григорій Ганулям Львів 5 зол., Никифор Даниш Станиславів 10 зол., о. Пясецький, Скалат, збірка в церкві 147·45 зол., Процюк Пилип Львів 6 зол., **Маслосоюз, Львів 1000 зол.**, Людвика Залеська, Станиславів 5 зол., Данило Гриновець, упр. школи, Стрілиска нові 10 зол., Уряд парох. в Отинії, збірка в церкві 13 зол., Коопер. „Відродження" в Сприні п. Самбір 20 зол., о. Ілія Залуцький, Куропатники, п. Бережани збірка в церкві 21 зол., Коопер. „Самопоміч", Порудно п. Яворів 50 зол.

Разом виказано сьогодні 1.542·45 зол., що з виказаними попередньо 11.337·45 зол. і 177 дол. дає суму 12.879·90 і 177 дол.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Останні вісти.

ПРОТЕСТ МАРШ. ТРОМПЧИНСЬКОГО.

Варшава, 22. вересня 1927.

Марш. сенату Тромпчинський вислав до президента Польщі протест проти відложення сесії сенату. В протесті сказано, що на спільній візиті з маршалком сойму ствердив марш. Тромпчинський, що декрет президента держави, який скликує сенат на надзв. сесію на 22. вересня, є нарушенням конституції. Сенат мав право зачати працю 10. вересня. Тимчасом нині, заки сенат міг зачати наради, декретом президента відложено нерозпочату ще сесію сенату на 30 днів. Цим перекреслено безправно безоглядне право сенату розпочати свої праці. В імени сенату на основі 12. уст. сенатського реґуляміну протестує маршалок проти того очевидного знасилування 25. і 37. уст. конституції.

ЧИ ПРЕСОВИЙ ДЕКРЕТ ОБОВЯЗУЄ?

Варшава, 22. вересня 1927.

На конференції в мін-стві справедливости всі присутні погодилися з поглядом віцемін. Цара, що відкинений соймом пресовий декрет обовязує далі. На запит, чи уряд обовязаний оголосити ухвалу сойму в Ден. Законів, щоби їй надати обовязуючу силу, віцемін. Цар відповів, що такий обовязок істнує лише у відношенні до законів, але не у відношенні до ухвал. На запит, чомуж отже перестав обовязувати перший пресовий декрет після того як його скасував сойм, віцемін. Цар пояснив, що декрет тамтой скасовано на основі закону, а не на основі ухвали, як це є тепер.

НОВИЙ ПОСОЛ СРСР.

Варшава, 22. вересня 1927.

Іменування посла СРСР. у Варшаві Богомолова підписано. Новий посол приїде до Варшави в половині жовтня ц. р. і зараз обійме урядування.

СРСР. ПЛАТИТЬ ЦАРСЬКІ ДОВГИ.

Варшава, 22. вересня 1927

Московська радіостація оголошує заяву Літвінова в справі французько-більшовицьких взаємин. Тому, що часть франц. преси заквестіонувала інформації, які Літвінов дав у справі порозуміння осягненого французькою і більшовицькою делеґацією в справі давних царських довгів у Франції, Літвінов іще раз заявляє що обі делеґації дійшли до повного порозуміння в тій справі. Договору не підписано тому, що франц. делеґація не приняла ще оконечно більшовицького предложення в справі кредитів для СРСР. Уряд СРСР. хоче заплатити до 6 найближчих місяців першу піврічну рату 30. міл. зол. франків.

ЗМІНИ У ЛЬВІВСЬКІМ ВОЄВІДСТВІ.

Львів, 23. вересня 1927.

В найближчих днях має уступити зі свого становища львівський віцевоєвода Екгард, а його місце мав би заняти стрийський староста Гронжевський. Віцевоєводі Екгардові запропонували становище старости львівського повіту. Львівський староста Залеський був би перенесений на аналогічне становище до Городка Яг. Дотеперішній староста Городка Яг. відійде до Перемишля на місце Франковського, якого іменовано другим заступником комісаря м. Львова.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·90·50—8·91, канадійський долар 8·89—8·90, чеська корона 0·26·50—0·26·80, австрійський шілінг 1·26—1·26·50, рум. лея 0·05·50—0·05·75, французький франк 0·34·50—0·35, швайцарський франк 1·71·50—1·72, англійський фунт 43·40—43·75, німецька марка 2.12·05, данціґський гульден 1·72·80, червінець 30·50—30·90.

Збіжє.

Пшениця двірська 47·25—48·25, пшениця селянська 45·25—46·25, жито 37·00—38·00, ячмінь броварний 39·00—41·00, ячмінь на мливо 36·50—37·50, ячмінь пастівний 34·00—35·25, овес 28·50—29·50, кукуруза румунська 21·50—32·25, горох пів Вікторія 70—80 польовий горох 40—47, бобик 34·50—36·50, гречка 34·75—35·75, льон 60—63, ріпак озимий 56—58, конюшина червона 330—360, мак синій 115—135, мак сивий 90—110.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

НОВИНКИ.

— **З українського життя в Берліні.** Пишуть нам з Берліна: Берлінські українці знов мають милу розривку. „Український Національний Хор", що на протязі липня й серпня успішно концертував у Дрездені й околиці, приїхав на вересень до Берліна й виступає щоденно в найбільшому берлінському варіете „Вінтерґартен". „Український Національний Хор", доповнений тепер новими силами з Галичини й Чехословаччини, представляється дуже добре й подобається загально берлінській публиці, що — як ми переконалися — на виставах не щадить оплесків і жаліє, що програма „Укр. Нац. Хору" з конечности мусить обіймати тільки чотири точки та що повторювання недозволені. Берлінська, врештою дуже вибаглива критика висловлюється про „Укр. Нац. Хор" з великими похвалами й зокрема підкреслює його природний спів і добру зіспіваність. Як довідуємося, „Укр. Нац. Хор" підготовляє тепер „Вечерниці" Ніщинського й вивчує нову програму під проводом нового диригента п. Калмуцького. З початком жовтня „Укр. Нац. Хор" виїадить мабуть за границю, маючи заключити від концертових бюр у Амстердамі, Базелі й Ціріху. — Як довідуємося, п. Любка Колессівна вибірається в по-

...ну артистичну подорож до Сполучених Держав Північної Америки, одначе не ...покинуть і цього року Берліна й виступатиме тут у зимовому сезоні. Можливо також, що матимемо нагоду почути ...з пианістом п. Чічку-Андрієнка, який ...в найближчому часі має виступати у ...Німеччині. — Відомий український різьбар проф. Стаховський із Праги, що після ...дуже дбайливої студіями в „Ботанічному городі" у Берліні, уладив цими днями ...меншу виставку своїх найновіших ...творів. Дуже жалко, що проф. Стаховський, вертаючи до Праги, не мав змоги ...уладити виставки для ширшої, особливо ...німецької публики й запізнати ширший загал із своїми прегарними різьбами із вершинного світа. — **З. К.**

— **Фільософічний з'їзд.** Від 23-го до ...го п. м. збереться у Варшаві 2-ий ...польський фільософічний з'їзд з участю ...вчених слав'янських народів. На цей з'їзд ...запрошено також українців, між іншим ...проф. Мірчук з Берліна має виголосити ...відчит про слав'янську фільософію, а зі Львова їдуть на цей з'їзд д-р Ст. Балей і д-р І. Копач.

— **Львівська хроніка.** У бюрах „Рільничого синдикату" вломники забрали в ...нагах 600 зол. — Біля залізничого мосту ...на Сапєжій вул. найшли трупа місцевого робітника Кристинюка, якого розірвала льокомотива на залізн. шляху.

— **Реєстрація річника.** Магістрат подає до відома всіх мущин уроджених у 1909 р., що постійно живуть на просторі ...громади м. Львова, щоби зголосилися до реєстрації у дотичних міських комісаріятах до 15-го жовтня. Треба принести 1. метрику або її відпис; 2. поліційну ...мельдункову картку; 3. останнє свідоцтво або індекс, а ремісники свідоцтво ...„визволення". Реєстровані дістануть посвідку, яку переховають аж до бранки.

— **Заразливі недуги.** Довкола Львова ...поширились різні недуги: брюшний тиф у Збоїськах, Замарстинові, Винниках, Кульпаркові, Рясній польськ., Ляшках мурованих; плямистий тиф у Купновичах; скарлятину (шкарлятину) в Яричові, Запитові, Замарстинові, Брюховичах, Кульпаркові, Клепарові, Кривчицях; коклюш у Здробчицях, Хлопах, Городжанці м., Сокільній Вишні, Рудках, Черляпах; червінку в Клепарові, Кульпаркові, Білці королівській; дифтерію у Борщовичах. Обережно, коли купуєте харчі від селян ...з тих сіл.

— **Катастрофи.** У Калуші вибухли гази в копальні потасових солей; кілька робітників ранених. — У Менчестрі згоріло 12.000 великих звоїв бавовни вартости міліона зол. — Вилила американська ріка Лерма: 20.000 людей без даху. — У Торуні упав військовий літак; летун убитий. — В Еспанії відчули землетрус у м. Джійоне; населення в паніці.

— **Трупи.** У Стрижкові найшли в лісі ...заможного господаря Василя Чударка, ...що їхав до аптики; з грошей його не ...забрали і мотив убивства покищо невідомий. — У Добромилі вломники вбили ...бувш. жандарма Чапчинського, який ...боронив свого обійстя.

— **Кажуть, що...** Муссоліні вибереться з прогулькою італійських журналістів до Будапешту як журналіст. — Карло Маркс є нащадком... львівського рабіна, ...його діда Леві Мордехай. Лев чи Лемберг, його дальша рідня виемігрувала до Німеччини. Цю генеальогію вивів бібліотекар віденської загальної бібліотеки Вайнштайн. — Генрі Форд, король ...авт, так уродився на наших землях, а ...саме в Константинівці і походить з таємних німецьких кольоністів. Відкрив ...це тим жидівський часопис „Волковісер Лебен", куди з цією заявою зголосились його три рідні брати.

— **Перевірка теорії Айнштайна.** У Люцерні побудували два визначні фізики ...Пікар і д-р Штагль фізичну лябораторію на ...даху одної гостинниці з метою перевірити одно із основних питань теорії Айнштайна при помочі т. зв. міхальсонового апарату. Ці досліди мають ствердити, що існує своєрідний етеровий ...вітер.

— **Право до чужого імени.** Перед судом Торіно скінчився процес, що має загальне значіння у звязку з аналогічними процесами в інших країнах. Одна кабаретова артистка Іда Блюет підписала контракт із своїм імпресаріом, зобовязуючись виступати до 1930 р. виключно у ...нього, а коли б зірвала контракт, то зрікається права виступати деінде під цим ...іменем. Артистка зірвала контракт і почала виступати в інших театрах під іменем Блюет. Імпресаріо подав її в суд, а ...суд заказав їй користуватись своїм іменем до 1930 р., що більше: дозволив імпресарієві надати це прізвище іншій артистці заанґажованій ним на місце Іди Блюет.

— **Памятник поетові.** Гурток приятелів ...чеського геніяльного письменника Ярослава Гашека рішив вибудувати йому памятник в Ліпніце, де він провів останні дні свойого життя. Гашек автор „Пригод Швейка" перекладений уже нині на кілька европейських мов.

— **Фабрикант дипльоматичних паперів.** Цими днями втік із вязниці в Букарешті Бівон Ровеску, один із найбільших політичних европейських „гохштаплерів" (гарно було би найти на це необхідне поняття якесь рідне слово!). Ось кілька фактів із його „дипльоматичної" карієри: як крамничний помічник у Букарешті вступає після нім. окупації до нім. війська як шпіон. Коли нім. армія відступала він виїхав до Відня вже власним автом. Переїзжає в Берлін, де урядові передає документи, що компромітують місцевих комуністів. Іде в Париж і там живе на всю губу. Звідси їде в Грецію: сам король дістає від нього документи, що компромітують Венізельоса. За це дістає 50.000 фр. і втікає, бо документи були фальшиві. У Румунії продає він міністрові Дука нові політичні документи, на урядових зразках радянського міністерства, теж фальшиві. За це він дістав 8 літ вязниці, але після кількох місяців побуту в ній затужив за дипльоматією і чкурнув у широкий світ.

— **Малий скандал у Лізі Націй.** Генер. секретар Ліґи Націй зрадив членам цієї шановної установи один неприємний секрет: багато держав винно Лізі Націй чимало гроша. Нпр. Болівія винна 485 тисяч фр., Китай 5,670.0!! фр., Гондурас і Нікараґуа по 154.400 фр., Перу 1,400.000 шв. фр. Болівія винна свій довг від 1928 р., Китай від 1922 р. Рекорд осягнуло Перу, що не заплатило досі ні сотика. Більшість середне і південно-американських держав не зголошується на збори Ліґи і не домагається права голосу. Китай, не платнвши, голосував аж до останнього часу. Правнича підкомісія поладнала цей скандал просто як у кожнім приватнім товаристві: тим, що не заплатили вкладку відобрала право голосу.

— **Ріжні рекорди.** Відомий король авт Генрі Форд купує за 42 міл. дол. ґрунтів у Бразилії для каучукових плянтацій. — Проф. Воронов, що вірить у відмолодження людства має намір дати сам на собі приклад своєї методи і хоче перевести собі операцію.— Одним із найбільших сучасних рекордів можна вважати гонорарі славних боксерів. 22-го ц. м. зустрінеться в Шікаго бувш. мистець пястука Демпсей і його новий переможець Тенней. Тенней дістане за свій „сеанс" 200.000 фунт. шт., Демпсей — 90.000 фунт. шт. Аранжер бійки сподіється на цьому теж солено заробити. Саля, де зустрінуться два чемпіони має 44.000 місць по 300 зол. і 22.000 по 200 зол. Усі місця продані вже від тижня. Де є творці, мистці і інші ґенії, що в силі зібрати в один вечір стільки „дорогих" глядачів? — Зоольогів заднвував югославянський бурмистр із Мітровіч, Душан Гломажич, який подав до відома преси, що найшов звіря досі нікому невідоме. Воно гавкає як молодий пес, закопується на всю зиму під землю, небезпечне як рись. Їсть тільки сире мясо, а найрадше печінку, не погорджує птахами та дробом і вміє видавати із себе згуки, що роздирають душу. Професори, що бачили це звіря, заявили, що воно неподібне до всіх існуючих.

— **Ріжні рекорди.** Першим, що обїхав землю довкола автом був Чарль Ґлідден, громадянин Шікаго, який саме тепер помер у 70 р. життя. Його подорож тривала від 1901 р. до 1908 і йшла через 39 країн на просторі 46.528 миль. — На збірне видання творів Леніна, яке приготовляє інститут його імені прийшло досі 180.000 замовлень. — Англійський летун Кінкед дійшов на своїм гидроплянї до швидкости 523 км. на годину. — Один англійський ветеринар відкупив від мандрівного крамаря образ Рафаеля за 16 шілінґів. Є це „Мадонна із сплячою дитиною і св. Йоаном"— дивної краси та міліонової вартости. — Паризькі крамниці з жіночими одягами завели на своїх виставках електричні манекіни, що прохожуються немов живі і дають себе оглядати з усіх боків. — У півн. французькім місті Лінсель відспівала 100-літня дама Кандель стару любовну романсу перед мікрофоном і сотні тисяч аматорів радія прислухувались їй.

— **І вчені помиляються.** Секція Академії Наук у Парижі звана „Академією Надписів" розбирала цими днями питання, яким цікавиться весь світ фільольоґів та археольоґів. Є це розкопки в малім селі департаменту Оверн, у Ґльозелі, де найшли камінні таблички з надписами. Ця „азбука камінного віку" викликала справжню сензацію. Визначні учені з С. Рейнаком на чолі признали, що вони правдиві. Інші археольоґи, з історином Жолієм заявили, що вони фальшиві. Склали комісію, а археольоґ Дюссо перевіривши весь матеріял доказав непохитно, що маємо до діла із фальсифікатом. Академія хотіла задержати вислід дискусії в тайні, але це їй не вдалось. Ще один доказ, що навіть великі вчені можуть інколи грубо помилитись і не в силі прикусити язика, коли треба осмішити своїх противників.

— **Світова всячина.** При виборах до парляменту в Ірляндії офіціяльні партії дістали покищо на 4 мандатів більше, як опозиційні. — Міжнародній конгрес „Пен"-клюбів (союзів письменників) збереться в Осльо; буде це третій з черги, після Парижа та Берліна. — У Мексику у стейті Гуадаляраха нові заворушення; робітники вбили кількох інженірів, власники копалень утікли. — В югославянськім місті Струмиця хтось підложивілі поїзд пекольну машину; підозрівають македонських революціонерів. — Наукова ленінградська експедиція найшла в єнісейській губ. метеор, що важить 30 міл. пудів. — Турецький уряд повідомляє всіх своїх підданих, що всякі шлюби підписані ними не в турецьких консулятах є неважні. — У Вісбадені почався з'їзд нім. наукового т-ва воздухоплавства. Князь Генрих пруський сказав сильну політичну промову на тему, що „в Рейнщині хутко запанує старий лад". — У Бельгії рішають справу, чи завести податок на безженних мущин від 25-го до 60 р. життя. — Франц. тенісісти Боротра, Коше і Брюнон, що виграли у Франції „чашу Девіса" запрошені на змагання до Австралії. Кожний з них одержить за один день по 1000 фунт. шт. — Америка святкувала цими днями 200-ліття першої своєї ґазети „Ґазети Мерілєнду" основаної 19. вересня 1727. Вілімом Паркс. Ця ґазета виходить до нині.

— **З кіна.** У кіні „Лев" фільма „Жінка без заслони" з Ліль Даговер, одною з найбільших красунь.

— **Особисте.**

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ. (**Вибори до ради міста. — Український клюб ради міста. — Воєвідський комітет допомоги жертвам повені. — Скріплення стану посідання. — Нова капличя. — Про д-ра Даниловича. — Американська будова.**) Вибори до станиславівської ради міста дефінітивно покінчені. Воєвідство не узглянило обох протестів, а то від Комітету направи міської господарки (напрявчи) і Комітету професійних союзів (комуністів). Надіються скликання нововибраної Ради на перше засідання у найближчому часі. Українці зорганізували були чотири виборчі комітети, іменно в середмістю, в Княгинині-селі, в Княгинині-кольонії і в Княгинині-Гірці, тільки передмістя Княгинин-Бельведер не зорганізував свого комітету. Протягом виборчої акції получилися усі комітети в один головний виборчий комітет під проводом д-ра Льва Бачинського, а з цього комітету вибрано тісніший комітет сімох, який мав за завдання поставити кандидатури радних. Ситуація була така, що українці самі не могли в жаднім колі перевести своїх кандидатів. Повстали окрім українського комітету два польські комітети (Польскі Комітет обивательскі, Комітет направи ґосподаркі мейскей) і два жидівські комітети (жидівського бльоку, а при виборах з другого кола власників реальностей і дрібних купців). Український Комітет увійшов у порозуміння з обидвома найсильнішими комітетами, а саме польським комітетом городжанським і комітетом жидівського бльоку. Українці зажадали вісім місць в раді після загальної статистики мешканців, але обчислення після виборчих ліст на основі віроісповідання виказали, що на українців випадає тільки 6 і одна третя місць. Не удалося вийти поза цифру шістьох радних, натомісць треба назвати нашим успіхом обставину, що усталення наших кандидатур полишено без обмежень або застережень українському виборчому комітетові. Це сталося перший раз в Станиславові, бо при давніших виборах самі поляки довільно вишукували собі „поржондних русінуф" в роді Проскурницьких, Фацієвичів, Мандичевських і Шанковських, з яких жадному не вільно було навіть промовляти по українськи. Українці поставили в IV. колі двох радних і одного заступника, в III. колі трьох радних і одного заступника, а в I. колі одного радного і одного заступника. В другім колі боролися самі жиди між собою, а в першім колі поляки між собою з цею хіба відміною, що один український мандат в першім колі остав ненарушеним, так, що кандидат українець в цім колі дістав майже усі голоси. Участь українців у голосуванні була слаба. В IV. колі на 2.097 управнених голосувало 486, в III. колі на 2.262 голосувало 457, в II. колі на 26 управнених голосувало 13, а в I. колі на 133 управнених голосувало 74. З загального числа виборців 34.253 припадало після віроісповідання на поляків 22.805, на жидів 15.546, на українців 5.438. Окрім названих були ще виборці німецької народности. Числа німецьких виборців, які замешкують передмістя Княгинин-Кольонію, годі устійнити, бо є між ними не тільки евангелики, але також католики. Німці мали дістати один мандат, пропонували директора німецької ґімназії Шмаленберга, на якого поляки не згодилися, отже німці ухвалили абстиненцію. Шкода тільки, що німці не зблькувалися з українцями, бо були би дістали свій мандат, але на превелике диво вони переходять навіть льояльність, бо німецькі пастори наприклад виголошують деколи проповіди в польській мові, отже і в даному випадку страха ради боялися компромісу з українцями. З управнених поодиноких народностей пішло до голосування: поляків 40 проц., жидів 32,3 проц., українців 19 проц. Багато українців пропущено при укладанні виборчих ліст, але не через надужиття, бо таких случаїв не занотовано, тільки через недбальство самих виборців, брак заінтересування і невнесення реклямацій. Голова виборчого комітету д-р Лев Бачинський працював з повним пожертвуванням, нічого на власну руку не перевів, кожний його крок був вислідом ухвал повного комітету. Це треба піднести супроти атаків вічно невдоволених і поширюючих песимізм органчиків, як прим. „Рада" або „Воля Народа". Очевидно українське громадянство Станиславова знає надто добре д-ра Льва Бачинського, отже атаки розминаються з цілею і викликують хіба обридження. Виборчий компроміс змагав тільки до одної мети, а саме, щоби здобути якнайчисленнішу репрезентацію в раді міста і то репрезентацію вибрану самими українцями. Вибрані українці-радні мають вільну руку і не вяжуть їх ніякі зобовязання, бо таких не було.

В середу 14. ц. м. уконституувався **Український Клюб Ради міста Станиславова**, вибираючи головою адв. д-ра Партицького, заступником голови директора української жін. ґімназії Даниша, а секретарем адв. д-ра Волянського. Клюб обіймає шістьох радних і трьох заступників радних, між якими є одна жінка п-ні Катерина Приймакова. — Тогож дня уконституувався також „Клюб польскіх радних", який обіймає 17 радних. Головою вибраний адв. д-р Лашек Циґа, секретарем секретар Палати ремісників д-р Валіш, а що до заступника голови не запало на разі рішення. Поза клюбом остали отже чотири радні-поляки, а саме міністр просвіти д-р Добруцький, адвокат д-р Зайдлер, інж. Дзеконський і залізничник Мандрак, вибрані як кандидати Комітету направи громадської господарки, т. зв. „направячи". Про уконституування клюбу жидівських радних, яких є на рівні з польськими радними 21, досі нема вістки.

Випадає доповнити інформації „Діла" (ч. 205 з 14. вересня 1927) про **воєвідський комітет допомоги** жертвам повені. Воєвода Корсак скликав на день 7. ц. м. комітет, запрошуючи до участи 9 українців, 11 поляків і 6 жидів. З українських громадян отримали запрошення д-р Лев Бачинський, д-р Іван Макух, д-р Іван Волянський, міщанин Юрко Ясінський, залізничник Михайло Галах, крилошани о. Стек і о. д-р Лятишевський, два „хлібоїди" д-р Данилович і общарник з Субото̀ва коло Галича Яків Трач. Зараз-же звернувся до воєводи д-р Бачинський, щоби заявити, що ніодин українець не візьме участи в спільній акції з „хлібоїдами", але не застав самого воєводи, а заступник воєводи заявив, що справу комітету провадить воєвода особисто. Тоді зложив д-р Бачинський відповідну заяву на письмі, а з ним солідаризувалися інші запрошені українці окрім обидвох крилошан, які неповідомлені про заяву д-ра Бачинського взяли участь у засіданні. На цім інциденті справа не покінчилася. Воєвода Корсак попросив дня 15. ц. м. до себе д-рів Бачинського і Волянського і переконував їх в поверх двогодинній конференції, щоби вступили до тіснішого комітету і дали свої підписи під відозву, бо в тіснішім комітеті вже нема жадного „хлібоїда". Обидва відмовилися з принціпіяльної причини, яку вже вперід подав д-р Бачинський в письменній заяві. На цю тему помістив в послідним числі станиславівського „Кур'єр-а" підписаний буквами Т. З. (...) посол і урядник тутешньої дирекції залізниць Тадеуш Загаєвський статтю під наг. „Нагочиччанц", де ...

також на звіт „Діла" про цей комітет в числі з 14. п. м. Тон артикулу напастливий, молодий чоловік виступає в ролі менгора, говорить звичайно про „авантурен політично" і „гецен антипаньством" і мадощо не кличе на поміч державну поліцію. Можна сказати, що ця людина стане колись гідним наслідником спеціяліста від споживання українців Марцельного Прушинського. Але такі також потрібні і віддають користи нашій справі, бо гартують українців як не мож краще.

Український стан посідання в Станиславові скріпився в останнім часі. Епископ Хомишин закупив за гроші, зібрані з ерекціональних ґрунтів, від д-ра Овчарського величезну каменицю на розі вулиць Липової і Собіського за 106.000 долярів і цілий каменичний комплекс, чотирокутник, окружений вулицями Собіського, Смольки, Сапіжинською та парком Ґаллера від родини Горовіців за 45.000 долярів. Камениця і половина комплексу інтабульовані на Епископство, а друга половина комплексу на Інститут Непорочного Зачатія. Заплати надмірних після оцінки знатоків цін за обидві реальности не можна брати за зле епископови, бо він у таких справах не визнається, але взагалі радіти треба скріпленням нашого стану посідання. З каменичного комплексу остала після війни одна трьохповерхова камениця на розі вулиць Собіського і Смольки, знищена справді военною пожежою, але з можливими мурами. Епископ зарядив відбудову цеї камениці, як кажуть після кошторису на 17.000 долярів, при чім буде насаджений четвертий поверх. Решта комплексу буде очищена з руїн і обведена огорожею. В звязку з цею відбудовою треба занотувати дуже сумне явище. Епископ віддав відбудову іновірцеві інж. Вайнгартенові. Очевидно, цей інжинір віддає усі роботи, як мулярські, бетонові, теслярські, столярські, слюсарські, бляхарські, шклярські і т. д., своїм людям, також іновірцям. Для наших інжинірів і ремісників остануть хіба самі проповіди, десять преріжних складок перед церквою і внутрі церкви, і своєрідне благословення. В місті оповідають, що рішила справу при відданні відбудови непереможна протекція якоїсь вихрещеної особи з жидів та впливи тіеїж на одного з крилошан.

В Станиславові відкрито в серпні 1927 новопобудовану простору каплицю при вул. Голуховського ч. 61. при монастирі Чина Св. Ізбавителя (Редемптористів). Богослуження відбуваються тричі щодня, а пополудні молебені, раз в тижні, в середи з проповідю. Фреквенція вірних є значна, внутрішній вигляд каплиці представляється гарно, зверху каплиця ще не виправлена.

Начальний командант „хлібоїдів" д-р Северин Данилович переселився з Долини до Станиславова і відкриває свою канцелярію при вул. Голуховського напроти канцелярії д-ра Льва Бачинського. Тутешній орган хлібоїдів „Селянський Прапор" виявляє свою радість з того приводу і має чим радіти, бо на около 230 українських адвокатів на території Західної України одинокий Северин пішов в чужу службу. Д-р Данилович не є членом Союзу українських адвокатів.

Американська будова повстала в Станиславові на розі вулиць Собіського і Голуховського. Довгий партеровий будинок обнимає шість просторих льокалів, а на верху замісць даху побудована тераса з потрійних непромакальних матеріялів. На терасі, обгородженій гарним залізним плотом з цвітною декорацією, буде устроєний літний город межуючого ресторану Ґавбенштока. Власником реальности є масар Воюнтковський. Два льокалі в тім будинку заняли солідні українські фірми Сокологорського — шевська робітня і Жаровського торговля книжками і папером.

Раф-ич.

Зі спорту.

„Україна"—„А.З.С." 4:4 (1:1).

Щасливу руку має п. Чучман, теперішній голова футболевої секції „України", Знов одна перемога під його проводом. Хоч вислід ремісовий, проте слід признати, що гра нашої дружини була до такої міри кращою від гри противника, що сміло цей вислід можемо вважати за перемогу. Тим більше, що судював суддя чужинець, який рішеннями своїми наскрізь несправедливими немов заступав дванадцятого грача в дружині А.З.С. і тим самим причинився до ремісового висліду, який властиво повинен звучати 4:3 для України. Відмолоджена рукою п. Чучмана дружина творить гарний, зіграний гурт, у якому майже не видко слабших місць, як це було давніше. Найкраще держались на тих змаганнях: права частина нападу, в якій блестіли: Терлецький і Кобзяр, далі поміч, з якої на перший плян вибився молоденький Воробець, відтак Цимбала, а вкінці Борсук, який в останніх часах випав дещо з форми. Ліва частина нападу дещо змінена; на крилі новий грач Біда виявив себе не злим крайником; побіч нього злучник Сич небезпечний стрілець, не мав нагоди до своїх влучних стрілів, бо мало йому подавали, а він сам за тяжкий, чи вигідний, щоби собі добути мяч; добрий з нього грач стане тоді, як буде більше рухливий. Грещук на позиції чільника може був занадто заложником; хоч його недільну гру повну посвяти слід підчеркнути. Найслабшою частиною була залога, яка здається не в формі. Воротар Труш випустив один раз нещасливо мяч із рук, але на його оправдання слід сказати, що мяч був дуже ховзький. Загально взявши: гра України дуже приємно заскочила численно зібраних видців; велика ріжниця між торічною дружиною і нинішною; теперішня гра цілої дружини повна енергії, амбіції, завзяття та доцільности; нема вже в ній стріляння навмання, коби наперід, є вже виразна думка: сильна воля перемоги!! В дружині бачимо солідарність, дисципліну, на грищі поводяться всі дуже культурно та грають зовсім „фер". Першого і третього голя стрілив Кобзяр; нього останнього прегарною головкою із знаменитої центри Терлецького. Другого стрілив Цимбала, а четвертого Грещук. Україна накинула грі дуже швидке темпо і видержала його до кінця. А. З. С. достроювався при помочі судді п. Пшибильського, який подиктувавши карного до України (мимоходом кажучи зовсім слушного з вини залоги України) і явним протегуванням А. З. С. здискредитував себе раз на все в наших очах. З тих змагань виходить таке, що Україна під вище згаданим проводом і найшовши якийсь *modus vivendi* з тутешніми чужими дружинами, щоб мати нагоду до щонедільних змагань, є на найкращій дорозі добути собі поважне місце в львівській **А** клясі.

„Україна" — „Погонь І Б."

Ці інтересні змагання відбудуться в неділю 25. п. м. в год. 3·30 на грищу Погоні. Буде це твердий оріх для нашої дружини, бо „Погонь І Б" складається зі самих старших, технічно вишколених грачів, які дуже часто беруть участь у мистецьких змаганнях І. Погоні, а побіди „Погоні І. Б" над А.З.С. і 6.П.Л. у відношенні 2:0 і 3:0 говорять самі за себе. Низькі ціни вступу — 50 сот. і 1 зол. повинні стягнути всіх симпатиків української дружини, бо присутність нашого громадянства додасть духа грачам, що будуть грати на чужому грищі.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Борщів:
24. IX. День і ніч.
25. IX. Утоплена.
Скала: 26. IX. Циганка Аза.
27. IX. Вихрест.
8-? 485 28. IX. Дні нашого життя.

Театр прийме до хору 2 сопрани і баса.

Прогулька до Стрия. Комітет Вистави виєднав особисті залізничі знижки для всіх учасників вистави в Стрию. Кожний відвідувач вистави на підставі „Карти участи", користується 66 проц. знижкою при повороті з Стрия, оскільки остемплює карту участи на стації виїзду до Стрия. Карта участи уповажнює до їзди третьою або другою клясою. В разі їзди поспішними поїздами нормальна доплата. На підставі повищого можуть їхати на виставу поодинокі особи і гуртки хоч не буде 30 осіб і користуватися залізничою знижкою. Карта участи є важна від дня 22-го вересня до 5-го жовтня ц. р. У Львові видають карти участи: Червона Калина вул. Руська ч. 18, для міста Львова, Сільський Господар вул. Зіморовича ч. 20, для повіту Львів. Поїзди відходять: 6·20 і 9·35 поспішн., а приходять: 17·05, 23·30 і посп. 15·55. 554 3—4

Звичайні Загальні Збори Кружка „Рідної Школи" в Збаражі відбудуться дня 1. X. 1927 в год. 2-ій пополудни. — *Старшина.*

Подяка. Виділ Т-ва „Шкільна Поміч" в Коломиї складає отсим щиру подяку абітурієнтам коломийської гімназії з 1902 р., які при нагоді товариського зїзду весною ц. р. зложили 50 зол. на бібліотеку ім. С. Недільського при інституту Т-ва „Шкільна Поміч". За Виділ: *о. І. Сатурський* голова, *Ю. Ковалів* секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс.

„Українське Народне Мистецтво" в Чорткові прийме сейчас першорядну кравецьку силу до самостійного ведення кравецької робітні. Рефлектується на першорядну фахову силу. Платня після умови. Ласкаві зголошення слати до 31. вересня ц. р. на адресу „Українська Книгарня" Чортків для Укр. Народ. Мистецтва. 571

ПОДЯКА.

Отсим складаю найсердечнішу подяку Високоповажаному п. Професорові д-рові Степанові Балеєві, лікареві нервових недуг, вул. Кохановського 33, за чудесне виліченя моеї доні з дуже тяжкої і скомплікованої та злосливої недуги. Ратуючи її перед смертю — коли то, лежачи під його опікою в шпиталі протягом чотирох місяців її живчик доходив до 212 ударів на хвилину, — великим своїм знанням з кожним днем вертав її здоровля і виратував від страшної загибілі. Лікував її протягом 24 місяців аж по нинішний день без сотика гонорару. Лікував одночасно й другу мою доньку протягом кількох місяців також без ніякої винагороди. Не маючи спромоги віддячитися йому за цей труд і посвяту, в інший спосіб, обмежуюся до тих кількох слів диктованих щирою вдячністю ущасливленої матери. *Станислава Люцина Вагтік.* Львів, вул. св. Миколая 18.

Ч. 16.651/27. 560 2—2

Оголошення Конкурсу.

Управа Каси хорих м. Львова оголошує офертовий конкурс на земні і мурарські роботи, —

на виконання внутрішної дороги 400 метрів довгої і опірних мурів на реальности при вул. Курковій ч. 31 у Львові.

Пляни, поміри і услівя можна переглянути в Дирекції Каси хорих (вул. Браєрівська ч. 8) в годинах 9—11 передпол.

Відкриття оферт дня 28. вересня в год. 12. ц. р. **Управа.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.